

HERITAGE NEWS

NEWYDDION TREFTADAETH

BLAENAVON WORLD HERITAGE SITE NEWSLETTER ISSUE 22 SUMMER 2016
CYLCHLYTHYR SAFLE TREFTADAETH Y BYD BLAENAFON RHIFYN 22 HAF 2016

Celebrate the Towns Past and Present!

Dathlu Gorffennol a Phresennol y Dref!

Visit Blaenavon Heritage Town on Saturday 25 June from 11am-4pm for a fun packed day of family entertainment. With a Victorian fun fair, Punch and Judy, live music, craft stalls and don't forget to visit all the shops in town who will be getting involved with special offers.

The Heritage Costume Parade starts at 1.00pm from the top of Broad Street and proceeds through the town. The theme for this year's parade is 'Blaenavon Then and Now', celebrating the town's industrial past, but also what makes the town unique today. The parade is enjoyed by everyone young and old, come along and join in, everyone welcome! Modern day costumes are encouraged as well as more traditional clothes! Our favourite artists return to work with the local school, producing costumes and banners for the parade.

For more information on World Heritage Day telephone 01495 742333, www.visitblaenavon.co.uk

Dewch draw i Dref Treftadaeth Blaenafon ar ddydd Sadwrn 25 Mehefin o 11am-4pm am ddiwrnod llawn hwyl ac adloniant i'r teulu. Gyda ffair o gyfnod Victoria, Pwnsh a Jwdi, cerddoriaeth fyw, stondinau crefft a pheidiwch ag anghofio ymweld â'r holl siopau yn y dref fydd yn cymryd rhan drwy gynnig bargeinion.

Mae'r Orymdaith mewn Hen Wisgoedd yn dechrau am 1.00pm o ben uchaf Heol Lydan ac yn symud ymlaen drwy'r dref. Thema'r orymdaith eleni yw 'Blaenafon Ddoe a Heddiw', sy'n dathlu gorffennol diwydiannol y dref, a hefyd yr hyn sy'n gwneud y dref yn unigryw heddiw. Mae pawb, hen ac ifanc yn mwynhau'r orymdaith, felly dewch draw, mae croeso i bawb! Eleni, anogir gwisgoedd modern yn ogystal â dillad mwy traddodiadol! Mae ein hoff artistiaid yn dychwelyd i weithio gyda'r ysgol leol, i greu gwisgoedd a baneri ar gyfer yr orymdaith. I gael rhagor o wybodaeth am Ddiwrnod Treftadaeth y Byd, ewch i 01495 742333 www.visitblaenavon.co.uk

Big Pit National Coal Museum

Amgueddfa Lofaol Cymru Big Pit

Page/Tudalen 2

Volunteers sought to clean up Blaenavon's historical cemeteries

Galw am wirfoddolwyr i lanhau mynwentydd hanesyddol Blaenafon

Page/Tudalen 6

Coming Events

Digwyddiadau sydd i ddod

Page/Tudalen 12

visitblaenavon.co.uk

www.fb.com/visitblaenavon

Big Pit National Coal Museum

During Dementia Awareness Week in May, Big Pit held a number of dementia friendly sessions. One initiative that was looked at as part of these sessions, and is currently being developed further, is Dementia Friendly guided tours of Big Pit, which will be piloted in September.

Big Pit is looking forward to a busy summer with the underground tour available and events for all ages to enjoy. The Miners' Fortnight activities will include crafts, soft play, dressing up and games and will take place from Monday to Friday, 25 July-5 August, 12pm-4pm.

Step back in time during the Living History Weekend, Saturday 6th and Sunday 7th August, 12pm-4pm. Meet Ernest Bevin and discover more about the role of the Bevin Boys during WWII.

Mae Big Pit yn edrych ymlaen at haf prysur gyda'r daith dan ddaear a digwyddiadau i bob oedran i fwynhau. Bydd gweithgareddau Pythefnos y Glowyr yn cynnwys creffttau, chwarae meddal, gwisgo i fyny a gemau, o ddydd Llun i ddydd Gwener, Gorffennaf 25-Awst 5, 12pm-4pm.

Camwch yn ôl mewn amser yn ystod Penwythnos

Ail-greu'r Gorffennol, dydd Sadwrn 6 a dydd Sul 7 Awst, 12pm-4pm. Dewch i gwrdd â Ernest Bevin i ddarganfod mwy am rôl y Bechgyn Bevin yn ystod yr Ail Ryfel Byd.

Amgueddfa Lofaol Cymru Big Pit

Yn ystod Wythnos Ymwybyddiaeth Dementia ym mis Mai, cynhaliodd Big Pit nifer o sesiynau ffrindiau dementia. Un o'r syniadau o'r sesiynau i ddatblygu'n bellach, yw teithiau tywys arbennig ffrindiau dementia a fydd yn cael ei dreialu ym mis Medi.

Blaenavon's Community Museum Re-opens

Hundreds of people, from all over the world, have visited the Blaenavon Community Museum since it re-opened at Blaenavon Workmen's Hall earlier this year. The museum, which is run entirely by local volunteers, proudly displays a variety of displays which tell the fascinating story of Blaenavon and its people.

The museum can look forward to a bright future at its new home and has recently been awarded Full Accredited Museum Status from the Arts Council and the Welsh Government's Museums, Archives and Libraries Division (MALD). The Accreditation Scheme sets nationally agreed professional standards for United Kingdom museums in respect of management arrangements, collections care and public service. The volunteers now aim to build on this success by developing educational, research and tourism opportunities in the World Heritage Site in partnership with other organisations.

You can support your local museum in a number of ways-

- By visiting (entrance fee is £2 per adult and free for accompanied under 16s)
- By becoming a member of the Blaenafon Heritage Group (registered charity 1079437)
- By volunteering

The museum is open Monday, Tuesday, Thursday and Friday (10am-4pm) and Saturday (10am-1pm). For more information, please call 01495 790991 or email blaenavonmuseum@outlook.com

Amgueddfa Gymunedol Blaenafon yn Ail-agor

Mae cannoedd o bobl, o bob cwr o'r byd, wedi ymweld ag Amgueddfa Gymunedol Blaenafon ers iddi ail-agor yn Neuadd y Gweithwyr Blaenafon yn gynharach eleni. Mae'r amgueddfa, sy'n cael ei redeg yn gyfan gwbl gan wirfoddolwyr lleol, yn ymfalchio mewn amrywiaeth o arddangosfeydd sy'n adrodd hanes diddorol Blaenafon a'i phobl.

Gall yr amgueddfa edrych ymlaen at ddyfodol disglair yn ei chartref newydd ac yn ddiweddar dyfarnwyd Statws Amgueddfa Achrededig Llawn iddi gan Gyngor y Celfyddydau ac Isadran Archifau a Llyfrgelloedd Amgueddfeydd Llywodraeth Cymru. Mae'r Cynllun Achredu yn gosod safonau proffesiynol y cytunwyd arnynt yn genedlaethol ar gyfer amgueddfeydd y Deyrnas Unedig mewn perthynas â threfniadau rheoli, gofalu am gasgliadau a gwasanaethau cyhoeddus. Mae'r gwirfoddolwyr yn awr yn anelu i adeiladu ar y llwyddiant hwn trwy ddatblygu cyfleoedd addysgol, ymchwil a thwristiaeth yn Safle Treftadaeth y Byd mewn partneriaeth â sefydliadau eraill.

Gallwch gefnogi eich amgueddfa leol mewn nifer o ffyrdd-

- Trwy ymweld â hi (codir tâl mynediad o £2 i oedolion ac mae'n rhad ac am ddim i'r sawl sydd dan 16 sydd yng nghwmni oedolyn)
- Trwy ymaelodi â Grŵp Treftadaeth Blaenafon (elusen gofrestredig 1079437)
- Trwy wirfoddoli

Mae'r amgueddfa'n agored ar ddydd Llun, dydd Mawrth, dydd Iau a dydd Gwener (10am-4pm) ac ar ddydd Sadwrn (10am-1pm). I gael mwy o wybodaeth, rhwch alwad ar 01495 790991 neu e-bostiwch blaenavonmuseum@outlook.com

Bethlehem Chapel Lunch Club

Our lunch club which began in September is going really well, and we are up to about 25-30 people at present.

We are excited to have recently been awarded a level 5 food hygiene standard which we are pleased with.

We have a varied menu on offer which is always gratefully received, which ranges from a roast dinner to home made pies. Our meals are freshly cooked by a local chef on our premises.

The cost is £4:50 per week which includes a main course, pudding, and coffee or tea, and it is open to all. Our lunch club is a place where you can come in, relax, meet friends, enjoy the atmosphere and make new friends.

For more information or to get more involved contact Anthony Ayres on 07824 430863 or email ayresanthony@msn.com

Clwb Cinio Capel Bethlehem

Mae ein clwb cinio a ddechreuodd ym Medi yn mynd yn dda iawn, ac rydym wedi cyrraedd tua 25-30 o bobl erbyn hyn.

Roeddem wrth ein bodd yn ddiweddar i ennill safon hylendid bwyd 5 lefel ac mae hyn yn ein plesio'n fawr iawn.

Croesewir y fwydlen amrywiol sydd gennym bob amser, ac mae'n amrywio o ginio rhost i basteiod cartref. Mae ein prydau bwyd yn cael eu coginio'n ffres gan gogydd lleol ar ein safle.

Y gost yw £4:50 yr wythnos sy'n cynnwys prif gwrs, pwddin, a choffi neu de, ac mae'n agored i bawb. Mae ein clwb cinio yn fan lle gallwch chi ddod i mewn, ymlacio, cwrdd â ffrindiau, mwynhau'r awyrgylch a gwneud ffrindiau newydd.

I gael mwy o wybodaeth neu i chwarae mwy o ran, cysylltwch ag Anthony Ayres ar 07824 430863 neu e-bostiwch ayresanthony@msn.com

Summer Sundays at Blaenavon World Heritage Centre

Throughout the summer, Blaenavon World Heritage Centre grounds will be alive with the sound of music, dance and art as we host a series of outdoor events from 2-4 pm on Sunday afternoons. There will be music from the rousing Blaenavon Town and Concert Bands as well as our resident Celtic band who will be playing some upbeat folk music.

And it's not all music there's something for the kids too! Mad Mel will be holding a Teddy Bears picnic in the grounds and the kids can have a go at creating some fantastic pieces of upcycled and environmental art with Julian from Paisley Bird.

So whether you're here for the music or the family fun make the most of your Summer Sundays with lunch or a cream tea at the Heritage Tearoom and enjoy the view!

Sunday 17 July 2-4pm, Blaenavon Town Band
Sunday 24 July 2-4pm, Blaenavon Concert Band
Sunday 31 July 2-4pm, Paisley Bird – Get Creative Arts & Crafts
Sunday 7 August 2-4pm, Teddy Bears Picnic
Sunday 14 August 2-4pm, Act – tbc
Sunday 21 August 2-4pm, Act – tbc

Suliau Haf yng Nghanolfan Treftadaeth y Byd Blaenafon

Drwy gydol yr haf, bydd tiroedd Canolfan Treftadaeth y Byd Blaenafon yn fwrlwm o swm cerddoriaeth, dawns a chelf wrth i ni gynnal cyfres o ddiwyddiadau awyr agored rhwng 2-4 pm ar brynhawn ddydd Sul. Bydd cerddoriaeth fywiog gan Fandiau Tref a Chyngerdd Blaenafon yn ogystal â'n band Celtaidd preswyl fydd yn eich diddori â cherddoriaeth werin galonnog.

Ac nid yw'n gerddoriaeth i gyd, mae rhywbeth ar gyfer y plant hefyd! Bydd Mad Mel yn cynnal picnic yr Eirth ar y safle, a gall y plant roi cynnig ar greu rhai darnau o gelf amgylcheddol, gwych allan o ddeunyddiau sydd wedi'u hailgylchu gyda Julian o Paisley Bird.

Felly p'un a ydych yma i fwynhau'r gerddoriaeth neu'r hwyli i'r teulu, gwnewch y gorau o'ch Suliau Haf gyda chinio neu de hufen yn stafell de yr Heritage Tea Rooms, a mwynhau'r olygfa!

Dydd Sul 17 Gorffennaf 2-4pm, Band Tref Blaenafon
Dydd Sul 24 Gorffennaf 2-4pm, Band Cyngerdd Blaenafon
Dydd Sul 31 Gorffennaf 2-4pm, Paisley Bird – Dewch i Greu 'Celf a Chrefft'
Dydd Sul 7 Awst 2-4pm, Picnic yr Eirth
Dydd Sul 14 Awst 2-4pm, Act – i'w gadarnhau
Dydd Sul 21 Awst 2-4pm, Act – i'w gadarnhau

World Heritage Youth Ambassadors getting involved!

Blaenavon's wonderful World Heritage Youth Ambassadors have been helping the community and going from strength to strength over the last few months.

In February the group visited the Saltaire World Heritage Site for three days to see how other World Heritage Sites operate and had a fun few days exploring Sir Titus Salt's amazing textile community. The Ambassadors then supported the National Museum of Wales in co-curating a new exhibition on the 1984 mining strikes by filming ex-miners. The exhibition will launch in the summer at St Fagans. In March some of the group helped Big Pit National Coal Museum, making Big Pit Bloom by helping to plant a wild flower garden!

The World Heritage Youth Ambassador project is a fun project that gives young people age 13-25 the opportunity to have a voice and role in the management of the World Heritage Site. Members of the group have started attending local community and World Heritage Site meetings to give a voice for all young people.

As well as all the amazing volunteering they have been doing, the group continues to train and welcome new members at our induction weekends. The group continues

to meet every 2nd Tuesday and have a full programme of fun events planned over the next 6 months, including a week in Scotland, attending the national World Heritage Conference in October in North Wales, and lots of day trips!

If you are interested in getting involved and you are age 13-25, please contact dan.oliver@torfaen.gov.uk or find us on Facebook World Heritage Youth Ambassadors. Full details can be found on www.visitblaenavon.co.uk/youthambassadors

Llysgenhadon ieuentid treftadaeth y byd yn cymryd rhan!

Mae Llysgenhadon Ieuentid Treftadaeth y Byd rhagorol Blaenafon wedi bod yn helpu'r gymuned a mynd o nerth i nerth yn ystod y misoedd diwethaf.

Ym mis Chwefror ymwelodd y grŵp â Safle Treftadaeth y Byd Saltaire am 3 diwrnod i weld sut mae safleoedd treftadaeth y byd eraill yn cael eu rhedeg, a threuliodd ychydig o ddyddiau'n archwilio cymuned tecstilau anhygoel Syr Titus Salt. Yna, aeth y llysgenhadon ati i gynorthwyo amgueddfa genedlaethol Cymru trwy gyd-drefnu arddangosfa newydd ar streiciau glo 1984 a ffilmio cyn-lowyr. Bydd yr arddangosfa yn lansio yn yr haf yn Sain Ffagan. Ym mis Mawrth aeth rhai aelodau o'r grŵp ati i helpu Pwll Mawr: Amgueddfa Lofaol Cymru a gwneud i Bwll Mawr flodeuo drwy helpu i blannu gardd flodau gwylt!

Mae prosiect Llysgenhadon Ieuentid Treftadaeth y Byd yn brosiect difyr sy'n rhoi cyfle i bobl ifanc 13-25 oed gael llais a chwarae rôl yn y gwaith o reoli'r safle Treftadaeth y Byd. Mae aelodau'r grŵp wedi dechrau mynychu cyfarfodydd Safle Treftadaeth y Byd yn y gymuned leol er mwyn rhoi llais i bob person ifanc.

Yn ogystal â'r holl waith gwirfoddol anhygoel y maent wedi bod yn ei wneud, mae'r grŵp dal i fod yn hyfforddi a chrosawu aelodau newydd yn ein penwythnosau sefydlu.

Mae'r grŵp yn parhau i gyfarfod bob yn 2il ddydd Mawrth ac mae gennym raglen lawn o ddiwyddiadau difyr ar y gweill dros y 6 mis nesaf, yn cynnwys wythnos yn yr Alban, mynychu'r Gynhadledd Treftadaeth y Byd cenedlaethol ym mis Hydref yng Ngogledd Cymru, a llawer o deithiau dydd!

Os oes gennych ddi-ddordeb mewn cymryd rhan, ac os ydych rhwng 13 a 25 oed, cysylltwch â dan.oliver@torfaen.gov.uk neu dewch o hyd i ni ar llysgenhadon ieuentid treftadaeth y byd ar Facebook. Mae'r holl fanylion ar www.visitblaenavon.co.uk/youthambassadors

Volunteers sought to clean up Blaenavon's historical cemeteries

A group of volunteers in Blaenavon is taking on the mammoth task of clearing the overgrown cemeteries at St Peter's Church and Bethlehem Chapel, and turning them into shared open-spaces for the local community.

Thousands of people have been buried at both sites since they were built in the 1800s, including Blaenavon's Ironmasters and many soldiers who lost their lives in the First and Second World Wars.

The Blaenavon Town Team has launched a project to find money and volunteers to find a long term way to undertake the maintenance of both cemeteries. It is hoping that residents of the town and others interested in the area's history will join them.

Nathan Matthews a key member of the Project Team said "There are three aims to this project. We want to open up green spaces in the heart of the town for the community to enjoy, and at the same time uncover the graves of generations of Blaenavon residents that have been lost to the undergrowth. Also we want to highlight the history of the people in the graveyard and the part they played in the development of the Town".

Revered Rufus Noy of St Peter's Church said: "These cemeteries have become neglected spaces in the town but they have great potential to become fantastic community resources.

Anyone interested in getting involved in this project can visit the team's stand at World Heritage Day on Saturday 25 June. Alternatively they can contact Rod Denley-Jones on 07794574572.

Galw am wirfoddolwyr i lanhau mynwentydd hanesyddol Blaenafon

Mae grŵp o wirfoddolwyr ym Mlaenafon yn mynd i'r afael â'r dasg enfawr o gliro'r mynwentydd sydd wedi gordyfu yn Eglwys San Pedr a Chapel Bethlehem, a'u troi'n fannau agored a rennir ar gyfer y gymuned leol.

Mae miloedd o bobl wedi cael eu claddu yn y ddaau safle ers iddynt gael eu hadeiladu yn y 1800au, gan gynnwys meistri haearn Blaenafon a llawer o filwyr a gollodd eu bywydau yn y Rhyfel Byd Cyntaf a'r Ail Ryfel Byd.

Mae Tim Tref Blaenafon wedi lansio prosiect i ddod o hyd i arian a gwirfoddolwyr i ganfod ffordd hirdymor i ymgymryd â'r gwaith o gynnal a chadw'r ddwy fynwent. Mae'n gobeithio y bydd trigolion y dref ac eraill sydd â diddordeb yn hanes yr ardal, yn ymuno â nhw.

Dywedodd Nathan Matthews, aelod allweddol o dîm y prosiect: "Mae tri nod i'r prosiect hwn. Rydym yn awyddus i agor mannau gwyrdd yng nghanol y dref er pleser i'r gymuned, ac ar yr un pryd dadorchuddio beddau cenedlaethau o drigolion Blaenafon sydd wedi diflannu yn yr isdyfiant. Hefyd, rydym yn awyddus i dynnu sylw at hanes y bobl yn y fynwent a'r rhan y gwnaethant ei chwarae yn natblygiad y Dref.

"Mae llawer iawn o waith i'w wneud ond rydym yn hyderus y gallwn gyflawni hyn os awn ati i weithio gyda'n gilydd fel cymuned."

Dywedodd y Parchedig Rufus Noy o Eglwys San Pedr: "Mae'r mynwentydd bellach yn lleoedd sydd wedi cael eu hesgeuluso yn y dref ond mae ganddynt botensial mawr i ddod yn adnoddau cymunedol ffantastig.

Gall unrhyw un sydd â diddordeb mewn cymryd rhan yn y prosiect hwn ymweld â stonidin y tîm yn Ffair Wanwyn Blaenafon ddydd Sadwrn 14 Mai, neu ar Ddiwrnod Treftadaeth y Byd ddydd Sadwrn 25 Mehefin. Fel arall, gallant gysylltu â Rod Denley-Jones ar 07794574572.

World Heritage Parade to celebrate towns past and present

World Heritage Day organisers have met with local school children to plan this year's parade.

The Blaenavon Heritage School Council met with organisers and agreed the theme, 'Blaenavon Past and Present', celebrating the town's industrial past, but also what makes the town unique today.

World Heritage Day takes place on Saturday 25 June and as well as the parade there will be a fun fair, a miniature steam railway, live music, craft stalls and the shops in town will also be getting involved with special offers.

Live acts and other activities will be confirmed shortly, but in the mean time for more information please contact the World Heritage Centre on 01495 742333 or www.visitblaenavon.co.uk

World Heritage Committee recruiting new members

Blaenavon's World Heritage Committee is seeking new members who want to make a difference to their local community.

The committee organises the annual World Heritage Day, as well as other fundraising activities throughout the year, such as the recent Max Boyce concert.

Anyone interested in getting involved is welcome. Please contact Gareth Davies on 07738 455534.

Gorymdaith Treftadaeth y Byd i ddathlu'r dref, ddoe a heddiw

Mae trefnwyr Diwrnod Treftadaeth y Byd wedi cyfarfod â phlant ysgol lleol i gynllunio'r orymdaith eleni.

Cyfarfu cyngor Ysgol Treftadaeth Blaenafon gyda'r trefnwyr a chytunwyd ar y thema, 'Blaenafon ddoe a heddiw', i ddathlu gorffennol diwydiannol y dref, ond hefyd yr hyn sy'n gwneud y dref yn unigryw heddiw.

Cynhelir Diwrnod Treftadaeth y Byd ar ddydd Sadwrn 25 Mehefin ac yn ogystal â'r orymdaith bydd ffair, rheilffordd stêm fach, cerddoriaeth fyw, stondinau crefft a bydd y siopau yn y dref hefyd yn cymryd rhan drwy gynnig cynigion arbennig.

Bydd actau byw a gweithgareddau eraill yn cael eu cadarnhau cyn bo hir, ond yn y cyfamser i gael mwy o wybodaeth, cysylltwch â Chanolfan Treftadaeth y Byd ar 01495 742333 neu www.visitblaenavon.co.uk

Pwyllgor Treftadaeth y Byd yn recriwtio aelodau newydd

Mae Pwyllgor Treftadaeth y Byd Blaenafon yn chwilio am aelodau newydd sydd eisiau gwneud gwahaniaeth i'w cymuned leol.

Mae'r pwyllgor yn trefnu Diwrnod Treftadaeth y Byd blynyddol, yn ogystal â gweithgareddau eraill i godi arian drwy gydol y flwyddyn, megis cyngerdd Max Boyce a gynhaliwyd yn ddiweddar.

Mae croeso i unrhyw un sydd â diddordeb mewn cymryd rhan i gysylltu â Gareth Davies ar 07738 455534.

Blaenavon Town Team update

Blaenavon Town Team is looking forward to its next event on 11th June which will see Broad Street host a Street Party to Celebrate the Queen's 90th birthday! Broad Street will be closed and with a Flea and Craft market, tables will be set for feast.

On 26th June we have the Family Fun Day based in the Recreation Grounds around Blaenavon Rugby Club. Enjoy a Tug of War competition, football, various stalls and other family centred entertainments.

16 July brings Dawns ar y Mynydd / Dance on The Mountain, a celebration of dance in Blaenavon.

Following last year's success we have a two centre event based around the iconic Workmen's Hall and the Blaenavon World Heritage Centre. Dance groups performing include the Alison Lee school, Appalachian, Flamenco, Belly, Welsh, Jive and Ballroom dance groups. It is a full day's entertainment. Come along and join us!

Other activities we are involved in include the Garden Share Project and the Blaenavon Burial Grounds Project which is set to revitalise the town's burial grounds making them accessible to Towns people and visitors alike. We also aim to unlock the history of some of the 15,000 burials in them. Look for more information on our blaenavonlife.com website.

Y Diweddaraf gan Dîm Tref Blaenafon

Mae Tîm Tref Blaenafon yn edrych ymlaen at ei ddiwyddiad nesaf ar 11 Mehefin gyda Heol Lydan yn cynnal parti stryd i Ddathlu pen-blwydd y Frenhines yn 90 oed! Bydd Heol Lydan yn cael ei chau ac ochr yn ochr â marchnad grefft a nwyddau rhad bydd y byrddau yn cael eu gosod ar gyfer gwledd.

Ar 26 Mehefin mae gennym Ddiwrnod Hwyl i'r Teulu ar Dir Hamdden o amgylch Clwb Rygbi Blaenafon. Mwynhewch gystadlueaeth Tynnu Rhaff, pêl-droed, amrywiol stondinau ac adloniant o bob math i'r teulu oll.

Ar 16 Gorffennaf daw Dawns ar y Mynydd, sy'n dathlu dawns ym Mlaenafon. Yn dilyn llwyddiant y llynedd mae

gennym ddau ddiwyddiad yn Neuadd y Gweithwyr a'r Ganolfan Treftadaeth y Byd eiconig ym Mlaenafon. Ymhlith y grwpiau dawns sy'n perfformio mae ysgol Alison Lee, dawnsio Apalachaidd, Flamenco, dawnsio Bol, dawnsio Gwerin, Jive a grwpiau dawns Neuadd. Mae'n ddiwrnod llawn o adloniant. Dewch draw i ymuno â ni!

Ymhlith y gweithgareddau bydd y Prosiect Rhannu Gerddi a Phrosiect Mynwentydd Blaenafon sy'n anelu i adfywio mynwentydd y dref a'u gwneud yn hygyrch i bobl y dref ac ymwelwyr fel ei gilydd. Rydym hefyd yn anelu i ddatgloi hanes y rhai o'r 15,000 sydd wedi eu claddu ynddynt. Chwiliwch am fwy o wybodaeth ar ein gwefan blaenavonlife.com.

Have a Wonkalicious summer at Blaenavon World Heritage Centre and Library

Looking for ideas to keep your children occupied over the holidays? There's a world of fun for them when they take part in the 2016 Summer Reading Challenge at their local library. This year the Summer Reading Challenge has a Roald Dahl theme in celebration of the 100th anniversary of his birth and his wonderful stories including favourites such as "Charlie and The Chocolate Factory" and "The BFG".

The aim of the challenge is for children to read six library books of their choice over the course of the summer and into September. They can read any books they like: fact books, stories, joke books, picture books. Audio books and e-books count too! As long as they are borrowed from the library, they all count towards the challenge.

Children can join at their local library and will be given a FREE Big Friendly Read Summer Reading Challenge pack. There are stickers and fun things to collect along the way, and children who complete the challenge will receive a free DVD loan, medal and certificate as well as entry into a prize draw. Last year's lucky winner was a Blaenavon Library customer who won a fantastic Samsung Galaxy Tablet.

While the Summer Reading Challenge is great fun for children, it also helps to ensure their reading skills don't dip over the school holidays.

There will be lots more fun things happening throughout the summer holidays at Blaenavon World Heritage Centre and Library including a Summer Reading Challenge Launch Day on July 23rd with face painting, circus skills, hula hooping, crafts, stories and lots more. Come along and in the words of the BFG have a scumdidlyumptious time!

Mwynhewch haf Woncaflasus yng Nghanolfan Treftadaeth y Byd Blaenafon a'r Llyfrgell

Ydych chi'n chwilio am syniadau i gadw eich plant yn brysur yn ystod y gwyliau? Mae 'na fyd o hwyl ar eu cyfer pan fyddant yn cymryd rhan yn Her Ddarllen yr Haf 2016 yn eu llyfrgell leol. Eleni bydd Her Ddarllen yr Haf yn seiliedig at thema Roald Dahl i ddathlu canmlwyddiant ers ei enedigaeth a'i straeon rhyfeddol sy'n cynnwys ffefrynnau fel "Charlie a'r Ffatri Siocled" a'r "Cawr Mawr Cyfeillgar".

Nod yr her yw annog plant i ddarllen chwe llyfr llyfrgell o'u dewis yn ystod yr haf ac i mewn i fis Medi. Gallant ddarllen unrhyw rhai o'u hoff lyfrau: llyfrau ffeithiau, straeon, llyfrau jôcs, llyfrau lluniau ac mae llyfrau llafar ac e-lyfrau yn cyfrif hefyd! Maent i gyd yn cyfrif tuag at yr her cyn belled â'u bod yn eu benthyg o'r llyfrgell.

Gall plant ymuno yn eu llyfrgell leol a byddant yn derbyn pecyn Her Ddarllen yr Haf - 'Darllen Mawr Direidus' AM DDIM. Mae sticeri a phethau difyr i'w casglu ar hyd y ffordd, a bydd plant sy'n cwblhau'r her yn cael benthyg DVD am ddim, medal a thystysgrif yn ogystal â chyfle i gymryd rhan yn mewn raffl fawr. Roedd yr enillydd lwcus y llynedd yn gwsmer yn Llyfrgell Blaenafon ac enillodd Dabled Galaxy Samsung gwych.

Er bod Her Ddarllen yr Haf yn hwyl i blant, mae hefyd yn helpu i sicrhau nad yw eu sgiliau darllen yn dioddef yn ystod y gwyliau ysgol.

Bydd llawer mwy o bethau difyr yn digwydd trwy gydol gwyliau'r haf yng Nghanolfan Treftadaeth y Byd Blaenafon a'r Llyfrgell yn cynnwys Diwrnod Lansio Her Ddarllen yr Haf ar 23 Gorffennaf gyda phaentio wyneb, sgiliau syrcau, hwla hwla, crefft, storïau a llawer mwy. Dewch draw, ac yng ngeiriau'r Cawr Mawr Cyfeillgar, mynnwch amser "scumdidlyumptious!"

Tumble Challenge

The Tumble climb is one of the most notorious cycling climbs in the South Wales valleys. At 6km in length and with a 10% incline it's all about slow and steady to summit the Bloreng. The famous climb has featured in many an event over the years including the Tour of Britain and is an integral part of the Velothon Wales cycling event.

Tackling the Tumble is a must on any cyclists list. Set off on a personal challenge and explore the area on two wheels and prepare yourself for a climb of a lifetime. And as it's the Year of Adventure here in Wales why not take part in the Tumble Challenge, record your attempts at the Tumble on Strava and you could be the new King or Queen of the mountain.

Visit our website to find out more about the Tumble Challenge and check out the leaderboard www.visitblaenavon.co.uk

Blaenavon Digital Passport

The Blaenavon Digital Passport App is being updated and will soon be available on both IOS and Android. We are adding three of the Treasure Trails, each one with a tale to tell and treasure to find. The trails are designed to be short, circular, family friendly walks that take you out into the Blaenavon Industrial Landscape. Look out for news on their development on www.visitblaenavon.co.uk

Her Y Tymbl

Dringo'r Tymbl yw un o'r heriau dringo mwyaf enwog yng nghymoedd De Cymru. Yn 6km o hyd a gydag incllein o 10% mae'r cyfan yn galw am ddringo'n araf a phwylllog i gopa'r Blorengs. Mae'r her enwog wedi ymddangos mewn nifer o ddigwyddiadau dros y blynyddoedd gan gynnwys Taith Prydain ac mae'n rhan annatod o

ddigwyddiad beicio Velothon Cymru.

Mae Taelo'r Tymbl yn rhaid ar restr unrhyw feicwyr. Beth am gychwyn ar her bersonol ac archwilio'r ardal ar ddwy olwyn a pharatoi eich hun am her ddringo go iawn. Ac am ei fod yn y Flwyddyn Antur yma yng Nghymru beth am gymryd rhan yn Her y Tymbl, cofnodwch eich ymdrechion ar y Tymbl yn Strava a gallech chi fod yn Frenin neu Frenhines newydd y mynydd.

Ewch i'n gwefan i ganfod mwy am Her y Tymbl a gweld rhestr o enwau'r rheini sydd ar y blaen www.visitblaenavon.co.uk

Pashort Digidol Blaenafon

Mae Ap Pashort Digidol Blaenafon yn cael ei ddiweddarau, a bydd ar gael yn fuan ar IOS ac Android. Rydym yn ychwanegu tri o'r Llwybrau Trysor, pob un gyda stori i'w hadrodd a thrysor i ddod o hyd iddo. Mae'r llwybrau wedi eu cynllunio i fod yn deithiau cerdded byr, mewn cylch, sy'n addas i deuluoedd. Maent yn eich tywys i Dirwedd Ddiwydiannol Blaenafon. Cadwch lygad allan am newyddion am eu datblygiad www.visitblaenavon.co.uk

Become a Wildlife Warrior!

If you love wildlife and enjoy the outdoors then the Wildlife Warriors is the club for you.

The club is open to children aged 7-11 years old. We meet once a month at Blaenavon World Heritage Centre for a range of environmental activities. During 2016 we will be learning forest school skills, bird watching, tracking and monitoring wildlife, pond dipping and much more!

We will be running taster sessions on Saturday 25th June at Blaenavon World Heritage Centre at 12pm, 2pm and 3pm. Our taster sessions are the perfect opportunity to try out some of the activities on offer and find out how to become a member. The taster sessions are free with no booking necessary. For more information contact Blaenavon World Heritage Centre, telephone 01495 742333.

Beth am fod yn Filwr Bywyd Gwylt!

Os ydych yn hoffi bywyd gwylt a mwynhau'r awyr agored yna'r Milwyr Bywyd Gwylt yw'r clwb i chi.

Mae'r clwb yn agored i blant rhwng 7-11 mlwydd oed. Rydym yn cyfarfod unwaith y mis yng Nghanolfan Treftadaeth y Byd Blaenafon ar gyfer amrywiaeth o weithgareddau amgylcheddol. Yn ystod 2016 byddwn yn dysgu sgiliau ysgol goedwig, gwyltio adar, olrhain a monitro bywyd gwylt, trochi mewn pwll a llawer mwy!

Byddwn yn cynnal sesiynau blasu ar ddydd Sadwrn 25 Mehefin yng Nghanolfan Treftadaeth y Byd Blaenafon am 12pm, 2pm a 3pm. Mae ein sesiynau blasu yn gyfle perffaith i roi cynnig ar rai o'r gweithgareddau sydd ar gael a chael gwybod sut i ddod yn aelod. Mae'r sesiynau blasu am ddim ac nid oes angen bwcio ymlaen llaw. I gael mwy o wybodaeth cysylltwch â Chanolfan Treftadaeth y Byd Blaenafon, ffoniwch 01495 742333.

Coming Events / Digwyddiadau sydd i ddod

Flower Festival

22 – 26 June 2016
St. Peters Church.

Songs of Praise

26 June 2016
6pm St. Peters Church

Blaenavon Town Team Family Fun Day

26 June 2016
Blaenavon Rugby Club.
Competitions, stalls and family entertainment.

Summer Steam Gala

24 – 26 June 2016
Pontypool & Blaenavon Railway. Tel: 01495 792263.

Steampunk Extravaganza

2 & 3 July 2016
10am – 5pm. Blaenavon Ironworks. Themed event looking at the influence of Victorian style on the modern world. Enjoy the Steampunk Olympics as well as talks, rapping, demonstrations and craft stalls. Free. Tel: 01495 792615.

Wartime Weekend

9 – 10 July 2016
Pontypool & Blaenavon Railway. War on the home front! Displays, activities, demonstrations, military vehicles and 1940's fun. Tel: 01495 792263.

Miners Fortnight

25 July – 5 August 2016
12pm – 4pm. Big Pit National Coal Museum. Come along and enjoy activities for the whole family including trails, soft play, dressing up and games. £2 per child. Tel: 02920 573650.

World War II Defence of Blaenavon

6 & 7 August 2016
Blaenavon Ironworks. Tel: 01495 792615.

Teddy Bear Family Service

7 August 2016
11am St. Peters Church.

Classic Transport Show

28 & 29 August 2016
Pontypool & Blaenavon Railway. Tel: 01495 792263.

Ghost Train

29 – 31 October 2016
Pontypool & Blaenavon Railway. Tel: 01495 792263.

Blaenavon Town Team Flea Markets

10am – 3pm, Broad Street
11 June, 16 July, 6 August.
Contact Stacey 01495 792878.

Gŵyl Flodau

22 – 26 Mehefin 2016
Eglwys San Pedr.

Caneuon o Fawl

26 Mehefin 2016
6pm Eglwys San Pedr.

Diwrnod Hwyl i'r Teulu Tîm Tref Blaenavon

26 Mehefin 2016
Clwb Rygbi Blaenavon. Cystadlaethau, stondinau ac adloniant i'r teulu.

Gala Stêm yr Haf

24 – 26 Mehefin 2016
Rheilffordd Pont-y-pŵl a Blaenavon. Ffôn: 01495 792263.

Strafagansa 'Steampunk'

2 a 3 Gorffennaf 2016
10am – 5pm. Gwaith Haearn Blaenavon. Digwyddiad â thema sy'n edrych ar ddylanwad oes Victoria ar y byd modern. Mwynhewch Gemau Olympaidd Steampunk yn ogystal â sgysiau, rapio, arddangosiadau a stondinau creffttau. Rhad ac am ddim. Ffôn: 01495 792615.

Penwythnos Rhyfel

9 – 10 Gorffennaf 2016
Rheilffordd Pont-y-pŵl a Blaenavon. Rhyfel ar y ffrynt cartref! Arddangosfeydd, gweithgareddau, arddangosiadau, cerbydau milwrol a hwyl o'r 1940au. Ffôn: 01495 792263.

Pythefnos y Glowyr

25 Gorffennaf – 5 Awst 2016
12pm – 4pm. Pwll Mawr: Amgueddfa Lofaol Cymru. Dewch draw i fwynhau gweithgareddau ar gyfer y teulu oll gan gynnwys llwybrau, chwarae meddal, gwisgo i fyny a gemau. £2 y plentyn. Ffôn: 02920 573650.

Amddiffyn Blaenavon yn yr Ail Ryfel Byd

6 a 7 Awst 2016
Gwaith Haearn Blaenavon. Ffôn: 01495 792615.

Gwasanaeth Teuluoedd Tedi Bêr

7 Awst 2016
11am Eglwys San Pedr.

Sioe Hen Gerbydau

28 a 29 Awst 2016
Rheilffordd Pont-y-pŵl a Blaenavon. Ffôn: 01495 792263.

Trên Sgrech

29 – 31 Hydref 2016
Rheilffordd Pont-y-pŵl a Blaenavon. Ffôn: 01495 792263.

Marchnadoedd Nwyddau Rhad Tîm Tref Blaenavon

10am – 3pm, Heol Lydan
11 Mehefin, 16 Gorffennaf, 6 Awst. Cysylltwch â Stacey 01495 792878.

